

SZAZANTUL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 -
Helyben házhoz hordva.
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 -
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 -
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétente
Önnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Sziglyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetéseket és hirdetőket a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXI. évfolyam 43. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1915 február 23.

Egy egész orosz hadsereg megsemmisült.

Az oroszok katasztrofális veresége. — Előnyomulásunk Sztaniszlau felé. — A tengeri háború. — Japán erőszakos fellépése.

Hindenburg tábornagy katonai lángelméje egyre szédületesebb arányokban bontakozik ki. A mazuri tavaknál kivívott második győzelmének eredményeit még csak most látjuk át igazán. Legujabb táviratunk szerint

az egész tizedik orosz hadsereg megsemmisült,

ugy hogy az oroszok keletporoszországi támadása katasztrofális, soha ki nem heverhető vereséggé omlott össze. Hindenburg lángesze nemcsak egyensúlyban tartja az orosz tömegeket, hanem képes azokat Isten segítségével, kihez Hindenburg mindennap az Ur testét a szent áldozásban magához véve fohászkodik, hatalmas szellemi felsőséggel összemorzsolni.

Ha most ehhez hozzávesszük a mi diadalmas előnyomulásunkat Bukovinában, akkor úgy érezzük, hogy az orosz tulerő a két szárnyon megroppant és előrelátható, hogy a közép sem tarthatja magát.

Kelet eseményei is kezdenek ellenségeinkre nézve kedvezőtlenül alakulni. Japán erőszakos fellépése Kinával szemben elsősorban az orosz, angol és francia érdekeket fenyegeti. Olyan szövetségest kapott az entente Japánban, amely kiszámított ravaszsággal használja ki a mostani helyzetet orosz, német, angol, francia, amerikai ellen egyaránt. Leverte az orosz tiz év előtt — és nagyhatalommá lett, most szövetségese és világhatalommá növi ki magát, első sorban az orosz és angol nyakára.

Fogja még a világkatasztrófa lelkiismeretlen felidézőit, az orosz és az angolt néhány ilyen meglepetés érni s majd a békekötésnél számon kérhetik vezető politikusaitól, hogy a háború felidézésénél csak a szemük volt-e bekötve, vagy az eszüket is elvesztették?

Tudósításaink a következőket jelentik:

A keletporoszországi orosz vereség.

Budapest, február 22 (Tud. táv.) A milánói Corriera Della Sera jelenti, hogy a múlt héten vívott keletporoszországi csatákban **95,000-re emelkedett az elfogott oroszok száma** s a zsákmányolt hadianyag értéke harmadfélmillió rubel.

A németek újabb óriási győzelme.

Budapest, febr. 22. (Saját tudósítónktól.) Hivatalosan jelentik, hogy a Bobr-Narer vidéken lefolyt harcokban egy parancsnokló tábornokot, két hadosztályparancsnokot, négy más tábornokot, újabb négyven ezer embert elfogtunk, hetvenöt ágyut s rengeteg gépfegyvert, hadieszközt zsákmányoltunk. Az üldözés befejezést nyert A tizedik orosz hadsereg teljesen megsemmisült.

Harcaink Sztaniszlau előtt.

Budapest, február 22. A Nadvornától északra levő megerősített állásokból kivert orosz csapatok lovasságunk által üldözve menekült Sztaniszlau felé. Sztaniszlau felé lovasságunk beérte a hátráló orosz sereg hátvédjét; harc fejlődött ki az orosz hátvéd és lovasságunk között, melybe csakhamar gyalogsági csapataink is beleavatkoztak. A küzdelem folyton nagyobb arányokat ölt.

Orosz béke-kísérletek.

München, febr. 22. A „Post“-nak jelentik Svájcban keresztül Szentpétervárról: Beavatott orosz körökben ismételt hírek merülnek fel olyan kísérletekről, hogy Oroszország külön békét kössön a központi hatalmakkal. Nem csupán Witte pártjáról van szó ebben az esetben, hanem a cári család közvetlen hozzátartozóiról is. Mind a mellett ma még Nikolaj Nikolajevics nagyherceg dominálja a helyzetet és éppen ezért minden ilyen békekísérelt híret hamarosan követi az ünnepeles tiltakozás és ennek biztosítása, hogy Oroszország csakis az ellenség teljes leverése után köt békét. Általában azonban kezdik belátni, hogy a játékot a központi hatalmakkal és Törökországgal szemben minden valószínűség szerint elvesztik.

A németek elsülyesztettek egy angol csapatszallító hajót.

Budapest, február 22. A nap szenzációja a Hamburger Nachrichten híre, mely közli, a Cöteborg Aftenbladet jelentését, hogy a La-Manche-csatornában egy német tengeralattjáró elsülyesztett egy angol c. apatszallító hajót, mely 2000 angol katonát szállított Havre felé A stockholmi előkeiő svéd újság szavatosságot vállalt híre hitelességeért, de ez a roppant eredmény még megerősítésre szorult, mely most megérkezett. Koppenhágából érkezett hírek alapján most megerősítik a csapatszallító-hajó elpusztulásának hírét.

Anglia veszteget.

Budapest, február 22. (Saját tud.) A Kölnische Zeitung jelenti Rotterdamból: Egy

2

viszsa érkezett hollandi gőzös kapitánya hivatalosan bejelentette, hogy az angol kormány százezer fonttal akarta megvesztegetni, hogy hajóját súlyosza el s jelentse Rotterdamba, hogy német tengeraltjáró súlyosza tette el hajóját s ezzel konfliktust idézzen elő Hollandia és Németország között.

A törökök szent háboruja Anglia ellen.

Budapest, február 22. Konstantinápolyból jelentik:

A jambai török lakosok nem fogadtak el még élelmiszereket sem az angol hajóparancsnoktól, mert a kalifa szent háborút hirdetett Anglia ellen.

Bulgária készülődése.

Berlin, febr. 22. Hágából táviratozzák a „Tägliche Rundschau”-nak: Szófiai hítelek szerint a bolgárkormány 200.000 frank hitelt utalványozott a bolgár Vörös Keresztek és további 50.000 frankot helyezett kiállításba, Ennek a hírek nyomán, amely először francia politikai körökben terjedt el, általános az a vélemény Párisban, hogy Bulgária hadikészülődéseket tesz.

Japán ultimátuma Kinához.

Berlin, február 22. A „Novoje Vremja” tokiói jelentése szerint a japán minisztertanács a mikádó elnöklésével elhatározta, hogy Kinához ultimátumot intéz.

London, február 22. A „Daily Chronicle” értesülése szerint Japán nagy katonai előkészületeket tesz. Uton levő hadihajókat visszahívják és 16 páncélos hajón 20.000 embert helyeztek el. Körülbelül 35 páncélos vonat és 35 hadihajó cirkál a kínai határ közelében. Három évfolyambeli öregebb népfelkelő legénységet mozgósítottak és Koreában kihirdették az ostromállapotot.

A Kárpátokban kiujultak a harcok.

Budapest, február 22. (Tud. táv.) A Kárpátokban újból kiujultak a harcok, különösen nagyon makacs a harc az Uzsok-galíciai lejtőkön. Az oroszok heves támadása ágyutüzelésünkben teljesen összeomlott.

**Tábori alsó ruhák
Vizmentes bakkancsok
Halina csizmák
és Hó cipők**

legjobb minőségben

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczy-uton kapható.

Élősdiek.

Az élősködő gombák s élősködő növények nem tartoznak a szimpatikus jelenségek közé. Az élősdiek pedig éppenséggel utálatos férgeknek mondhatók. De minden paraziták minden utálatossága hatványozott mértékben jelenik meg az élősdiek embeerekben. Mert hisz utóvégre az a féreg nem tehet róla, hogy olyan, amilyen.

De az emberi társadalom parazitái már hibásak és vétkesek, mert az élődség nincs benne az ember természetében, ez nem kielégítésre vágyó ösztön, hanem egy undorítóan rossz tulajdonság, melyet alávaló indítók okoznak és táplálnak.

Ilyen parazitásokat fedeztek fel a napokban Budapesten, kik az egész ország vészívő élősdiek, kik nem átalják lakásszámra összegyűjteni lisztet, babot, lenesét és más élelmiszert, hogy azután mesterségesen előidézve a drágaságot, busás hasznot préseljenek ki az éhezni nyomorultak verejtékéből. Nekik édes az a haszon, amit százak és ezrek könnyei áztatnak át, ők, vigyorogva ülnek lisztzsákjaikon, míg mások izzadva szaladnak egy marék liszt után, ők tudják, hogy van élelmiszer elég s hogy hol kell ezt keresni (most már lassankint a hatóságok is megtudják mindezt s azalatt egyesek rövidlátó módon az éhségtől rettegtek).

Mindenki igaz örömmel veszi hírül, hogy néhány lelketlen kufárt ismét elesiptek s ezzel a legalattomosabb élősdiek lettek ismét kevesebben. Mert, ha valaha, úgy most van az az idő, hogy kiméletlenül kell elbánni azokkal, kik egy harcoló, küzdő ország lelkiismeretlen szipolyozói, mikor egy célért, egyesül egy nemzet minden fia, mikor egyé kell, hogy forrjon az egész ország, kiméletlenül kell elbánni azokkal, kik a testvériséget, a közös ideákat felrugva, most is olyan üzletlen, olyan gseften török fejüket, mellyel legszentebb érzelmeinket teszik csuffá s a rendkívüli idők körülményeit használják ki a legperfidebb, a legalávalóbb módon, aljas eszközökkel.

Leszögezzük azt a tényt, hogy a legujabban felfedezett bűnösök ereiben sem folyik magyar vér. Magyar ember nem képes ily üzemekre.

Menekültekről van szó, galíciaiakról, akik a magyar vendégszeretetre appellálva jöttek hozzánk. Reismann Chmel, Kammer Sain, Eckstein Márkus, Sommer Naftali, Schachner Pinkász, stb. Ezek a firmák, úgy látszik igen hamar megtelepedtek új otthonukban, sőt a közmondásos tót szerepét vették magukra. Szállást adtunk nekik, de ők kiakartak verni a házunkból. De megjárták. Bécsből már kiverték őket, mert ott is spekuláltak. Bécs után Budapest. Már itt is rajtuk ütöttek s reméljük, elveszik a kedvüket attól, hogy továbbra is üzzék a vérszopó élősdiek utálatos játékát.

M. B.

Bevonulási póthirdetmény.

A népfelkelésre kötelezetteknek az 1878., 1879., 1880., 1881. és 1882. évben született népfelkelésre kötelezett magyar állampolgárok, kik az 1914. évi november hó 16. tól december 31. ig terjedő időben megtartott népfelkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utóbemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találtattak az 1915. évi január havában 400—eln. 18. szám alatt kiadott bevonulási hirdetmény rendelkezéseitől eltérőleg nem 1915. évi március 1-én, hanem

1915. évi március hó 15-én

— amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

A fent megjelölt évfolyamokhoz tartozó és a szatmár-német-i, besztercebányai, kassai, és egri m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság területén tartott bemutató szemle alkalmával alkalmasnak osztályozott azon népfelkelésre kötelezettek, kik népfelkelési igazolványi lappal el nem láttattak, születési évfolyamukhoz képest a fent megjelölt időben a tartózkodási hely honvéd kiegészítő parancsnokságához vonulnak be.

Azon népfelkelésre kötelezettek, kik az iglói, munkácsi, ungvári és máramarosszigeti m. kir. honvéd kiegészítő parancsnokság területéről népfelkelési tényleges szolgálatra még időelőtt behivattak, de később „bizonytalan időre” szabadságoltattak, abban az esetben, ha időelőtt behívó jeggyel népfelkelési fegyveres szolgálatra be nem hivattak, szintén a fent említett időpontban tartoznak bevonulni.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg meleg takarót, meleg alsó és felső ruhát, meleg harisnyát, meleg keztyűt, kötött ujjas mellényt, téli kabátot, erős lábbelit és háti zsákot, de mindenesetre evőeszközt, evőeszeszt és 2 napi élelmet hozzanak magukkal.

A bevonulás alkalmával a népfelkelési igazolványi lap birtokosa a vasuton harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfelkelési igazolványi lap azonban a vasuti-, gőzhajó-állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebélyegzendő.

Azon alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezettek, kik részére népfelkelési igazolványi lap nem állított ki, a községi előjáróság ingyenes vasuti utazásra jogosító igazoló jeggyel látja el. (Védőtörvény ut. III. rész. 29. §)

Azon behívott népfelkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezettetik elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-ez. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetik.

Fehér hétből fehér hetek folytatólagos eladásához

ismét nagy mennyiségű kézi himzett **női ing**, Corsétták, nadrágok, továbbá **czérna és pamut vásznak**, damaszt asztalteritékek, asztalkendők **vászon maradékok** megérkeztek és igen olcsón kerülnek eladásra **CZILLÉR IMRE** nagyáruházában.

▲ m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfelkelésre kötelezett tényleges szolgálatra történt bevonulása után csak azon csapat-testhez kérheti felvételét, ahova mint népfelkelésre kötelezett beosztását nyerte.

Fetser Antal püspök gyásza.

Tegnap délelőtt háromnegyed 9 órakor volt a temetése Fetser Antal győri megyéspüspök édes anyjának: özv. Mórent Györgyné született Serly Katalinnak. A temetési szertartást Grócz Béla nagyprépost, püspöki helynök végezte nagy segédlettel. A beszentelés után feltették a diszes és remek koszorúkkal borított koporsót a barokk-stíli remek diszkocsira s megindult a menet a székesegyházba.

A koporsó után haladt a gyászoló, kisírt szemű püspök a rokonsággal. A székesegyház hajójában nagydiszű, menyezetes ravatalra helyezték a koporsót s kezdetét vette a gyászmise, melyet Grócz Béla nagyprépost mondott teljes segédlettel. A gyászmise alatt a székesegyházi énekkar művészi előadásban énekelte az egyház örök szépségű gyászénekeit. A mise után az impozáns gyászmenet a vasuti állomáshoz ment, hol utoljára szentelte be a koporsót a szertartást végző nagyprépost s azután feltették a koporsót a már készen álló vasuti kocsiába, melyen a délután 3 órakor induló személyvonattal Nagykárolyba szállították az elhunytat.

Gróf Széchényi Miklós v. b. t. t., megyéspüspök gyönyörű lilaszalagos koszorút helyeztetett a koporsóra, ezen kívül még dr. Fráter Imre, dr. Gyöngyössi István és dr. Waldmann Béla és a család koszorui borították a koporsót.

A temetésen jelen voltak:

Miskolczy Ferenc főispán, Rimlar Károly polgármester, a székeskáptalan összes tagjai, dr. Bozóky Alajos udvari tanácsos, dr. Hoványi Gyula, Baróthy Pál, dr. Fráter Imre, Németh István, Imrik S. Zoltán, dr. Némethy Gyula, dr. Lestyán Endre, Szmekta L. Odor, Tóth Imre, dr. Wimmer Julián, báró Podmaniczky Béla, Szabados Gyula, dr. Molnár Imre, Buzássy Albert, Serly Viktor, Kovács József, Pallay Lajos, dr. Waldmann Béla, Brém Lőrinc, Schweiger Ede, Peszky Ferenc, Imrik Gusztáv, Maros Gábor, dr. Knecht János, a püspökségi uradalom tisztikara Gellért László kir. tanácsos, kormányzóval élén, a káptalani uradalom tisztikara Ringelmann Lajos főtitkossal élén, dr. Kravjanszky Mór, Papp Imre, Schwoy Vilmos, Pataky Arnold, dr. Mazurek Gyula, Jánossy Aurél, dr. Gyöngyössi István, Belezny Antal, Számborovszky Rezső, Niedermann Antal, Schriffert Béla, Országh Antal, a Szent Vince-intézeti irgalmas nővérek növendékeivel. Megható volt a betegnyugvó állomás sebesült katonáinak felvonulása, kik kegyelettel kísérték a koporsót, viszonzva azt a nagy gondosságot, mellyel a gyászoló püspök elhalmozta a sebesülteket.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak fájdalmas, de Isten szent akarán megnyugvó szívvel tudatják, hogy hős szeretett édesanyjuk, anyósa, sógornője, nagyanyjuk, dédanyjuk és rokonuk özv. Mórent Györgyné született Serly Katalin Nagykárolyon f. hó 30-án esti 6 és egy negyed órakor, életének 85-ik, második özvegyiségének 2-ik évében a szentségek ismételt ajtatos fölvétele után, tüdőlob következtében épületes keresztény halállal szép csendesen átszenderült az örök hazába. A boldogult földi részeit fia Fetser Antal legkegy. kinev. győri

püspök nagykárolyi káptalanseri lakásán f. hó 22-én hétfőn délelőtt háromnegyed 9 órakor kezdődő szertartással a nagykárolyi I. szent. székesegyházban bemutatandó engesztelő szentmise után kísérték a vasuti állomáshoz, honnét szülőföldjére Nagykárolyba szállították, ott fogtak f. hó 23-án délután a Sz. Rozália temetőben a boldog föltámadás reményében elhantoltatni. Nagykároly, 1915. febr. 20. Az örök világosság fényeskedjék neki. Gyermekai: Fetser Mária, férjével Szabados Pállal, Feiser Ilona, özv. Kinczel Jánosné, Feiser Antal. Unokái: Glatz Erzsébet férjével Hagen Jánossal s gyermekeikkel. Glatz Veronika férjével Kovács Károlylyal s gyermekekkel. Glatz Mihály és Glatz Mariska. Szabados Mariska férjével Szeiler Józseffel. Szabados Rózsa férjével Kindris Józseffel s gyermekekkel. Ifj. Szabados Pál nejevel Kerekes Vilmmával s gyermekükkel. Szabados Katalin férjével Scholz Jánossal és gyermekekkel. Szabados Etelka özv. Pucser Istvánné. Szabados Margit férjével Halmos Andrással s gyermekekkel. Szabados Irén, Szabados Ferenc és Szabados János. Sógornője: özv. Serly Mihályné szül. Hagen Veronika gyermeke s unokáival. Unokaöccsei és unokahugai: néhai Müller József s neje, néhai Serly Erzsébet gyermekei s unokái.

A nagydiszű temetést ugyancsak az elhunyt Nagykárolyba szállítását Veiszlovits Adolf és fiai első nagykárolyi temetkezési vállalata elismerésre méltó pontossággal és nagy körültekintéssel rendezte.

Orosz foglyok a pályaudvaron.

Hat vezérkari tiszt és négyszáz orosz katoná.

— Saját tudósítónktól. —

Akik tegnap reggel a korai órákban a pályaudvaron tartózkodtak, szokatlan látványoknak voltak tanui. A látványnak gőpöntjében egy katonavonat állott, amely orosz hadifoglyokat hozott magával az egyik északi harcterről. Orosz foglyokat szállító vonatok már mentek a pályaudvarunkon keresztül, de a tegnapi hadifoglyokat hozó vonatok volt egy kiváló érdekessége. A négyszáz főre menő orosz katonaságon kívül, ugyanis hat orosz vezérkari tiszt is tartózkodott az egyik fülkében.

Az orosz katonákon meglátszottak a nagy harcok fáradtságának nyomai. Gyűrődtek és bágyadtak voltak. Annál jobban megjött a kedvük, mikor a pályaudvaron megvendégtették őket. Meleg teát kaptak és szemmel láthatóan nagy élvezettel és megelégedéssel fogyasztották a teát. Az orosz katonák között különböző koru egyének voltak.

Mindannyiok, amennyire kivehető volt beszédeikből, megvoltak elégedve helyzetüikkel és nem valami elragadtatással nyilatkoztak háborus élményeikről.

Az érdeklődés középpontjában a hat vezérkari tiszt volt, melyek egész megszokottan viselkedtek. Amint a vonat a pályaudvarra beérkezett, a hat orosz vezérkari tiszt kiszállt a vasuti fülkéből és az étterembe mentek. Ott reggeliztek meg és észrevehető tetszéssel figyelték az étteremben tartózkodók pillantásait és suttozásait.

Az orosz foglyok jöttének hamar híre ment és pár perc múlva már nagyszámu közönség érkezett meg az orosz foglyok látására. Azonban nem sokáig nézhette a kíváncsiak csoportja az orosz foglyokat és főképpen a hat vezérkari tisztet, mert a tiszték csakhamar beszálltak a fülkéjükbe és az

orosz foglyokat hozó vonat hangosan füttyentve elindult, hogy elvigye gazdag szállítmányát a fogolytáborba.

Gondoskodjunk a gazdasági munkák elvégzéséről

A Biharmegyei Gazdasági Egyesület gyűlése.

Városunk és megyénk legkiválóbb gazdasági érdekeltsége: a Biharmegyei Gazdasági Egyesület vasárnap tartott gyűlésén nagyrökönyű kérdéssel foglalkoztak.

Országos érdek, hogy a mostani világ-háburuban, mikor a munkások nagy részben a harctéren védik a hazát, legyen elég munkaerő az aratásra, hogy az Isten áldása ne maradjon learatatlanul s ne pusztuljon el, hanem minden erő felhasználásával biztosítsuk azt a munkaerőt, amely a magyar föld terményének betakarításához szükséges.

Dr. Molnár Imre, közéletünknek ez a kiváló, lelkes, mély hazafiságtól merően áthatott férfja irányította erre a fontos kérdésre a gazdaközönség figyelmét s lelkes beszédben mutatott rá annak az egész nemzetre kiható nagy horderejére.

Az ülésen Olasz Elemér elnöklettel s az egyesület tagjai nagy számmal voltak jelen. Részt vett az ülésen a földmivelésügyi miniszteri kirendeltség vezetője: Ipolyi-Keller Gyula is.

A szokásos jelentések után dr. Molnár Imre nagyobb beszédben ajánlotta, hogy az egyesület feliratot intézzen a földmivelésügyi miniszterhez a mezőgazdasági és főleg az aratási munkákhoz szükséges munkaerő biztosítása tárgyában. Vázolta, hogy a kellő időben elvégzett mezőgazdasági munkák biztosítják úgy a harcoló hadsereg, mint az itthon maradtak megélhetését, sőt ennek ki hatása van a nemzet sorsára is, mert a győzelem ettől függ jórésben. A föld termésének is nagy része lesz a diadalban. Ezért ajánlja, hogy a gazdasági munkák kérdésében intézzen feliratot az egyesület a miniszterhez. Intézkedjék a kormány, hogy ahol lehet, gépekkel végezzék a gazdasági munkákat, ahol pedig ezt nem lehet keresztülvinni, ott jóelőre legyen gondoskodva a megfelelő kézi munkaerőről. Kérjék továbbá a feliratban, hogy a miniszter utasítsa a közigazgatási hatóságokat, miszerint lépjenek közbe oly irányban, hogy a községek lakosai a szükséghez képest a mezőgazdasági munkák elvégzésében segítsék egymást. Örködjön a hatóság az aratási szerződés feltételének megállapításánál, nehogy feles vagy harmados feltételekkel kiuzsorázzák az aratók a földtulajdonosokat. Olyan esetben pedig, ha a termelés, aratás, betakarítás így sem lenne biztosítható, közmunkaszerűleg biztosítsák az aratási és a többi gazdasági munkákat.

Szükség esetén — ugymond — zárják be az iskolákat, hogy a munkabíró tanulók is kirendelhetők legyenek a mezei munkák végzésére. Sőt ha ez sem elég, az esetben az egész lakosság kényszeríttessék a mezei munkára. Annira fontos most ez a kérdés, hogy a kényeszer hatása alatt minden más tekintetnek háttérbe kell szorulnia.

Bleyer Lajos, Grosz Zsigmond és Schvarcz Gyula szóltak a kérdéshez s hangsúlyozták, hogy a falusi nép elég jó anyagi viszonyok között van s nem nagy kedvet mutat a mezőgazdasági munkák iránt. Ezért pótlólag indítványozták, hogy azt is kérjék, hogy a kormány utasítsa a közigazgatási hatóságokat, miszerint vonják meg az államségélyt azoktól a családoktól, amelyek a segély folytán nem akarják a gazdasági munkákat végezni. Csak azok az anyák vétesse-

nek ki ez alól, akiknek gondozásra szoruló kis gyermekük van.

Molnár Imre dr indítványát ezzel a pót-lással elfogadták s ehhez képest intéz- nek felterjesztést a földmívelésügyi minisz- terhez.

Ipolyi-Keller Gyula bejelentette, hogy most folynak az előmunkálatok a kormány- nál a hadifoglyoknak mezei munkára való felhasználása tárgyában.

Dr Molnár Imre ismertetőn a szőlő- munkáknál előálló nehézségeket, indítvá- nyozta, hogy az egyesület 20 mázsa rézgalic biztosítását kérje a kormánytól a szőlők per- metezésére, az egyesület számlájára, amelyet beszerzési áron bocsátának a kisgaz- dák rendelkezésére. Az indítványt elfo- gadták.

A többi tárgyat levették a napirendről s az ülés véget ért.

A Vörös-Kereszt háborus-délutánja.

Impozáns módon nyilvánult meg a kö- zönség érdeklődése a vasárnapi háborus- délután iránt. A Vigadó gyönyörű és csil- logó terme, amely már számos hangverseny- nek tanuja volt, talán sohasem fogadta ma- gába a város oly nagy tömegét, mint amely ott pompázott vasárnap délután falai között.

Igaz, hogy a rendezőség is kitett ma- gaért, mikor kiváló érzéssel olyan sláger számokból állította össze a délután műsorát, amelyek egytől egyig a jól megérdemelt sikert biztosították. A közönség szin pompás sokasága is viszonzta rendezőségnek és a szereplőknek fáradhatatlan tevékenységét és a legkellemebben élvezte végig az egyes számokat, amelyek mind a tiszta művészet jegyében folytak le.

A délután preludiuma „Csipkerózsika“ c. előkép volt, amelynek sejtelmes mese hangu- latát, tündéri báját a legfrappansabbul vará- zsolta a szereplő szeretetreméltó leányserge. Az őszinte csodálkozás és bámulat fogta el az embert, látva azt a biztonságot és mű- vérszi készséget, amellyel a szereplők e ked- ves előképet előadták. A szereplők közül kiváltak különösen ügyességükkel és éne- kükkel Sulyok Ica, Kepes Böske, Fehér Erzsike és Lőrincz Blanka.

Nagy technikai készütséggel és zenei át- érzéssel adta elő Paskutin Széver Schumann egyik hervadhatatlan szépségű dalát és a román dalköltészet egyik drága alkotását a „Sti tu“ kezdetű dalt.

A délután legartisztikusabb és legmeg- ragadóbb számát dr Krüger Aladárné sze- replése töltötte be. A közönségnek, amely ismeri dr Krüger Aladárné kitűnő énekmű- vészetét, ismét alkalma volt az ő finom és meleg érzésektől ragyogó előadásában gyö- nyörködni. Beleznay Antal és Leel Össy Al- bert „Galicia véráztatta földjében“ dalát szenzációsan szépen adta elő. Behizelgő hangja nyomán ott reszketett a terem levegőjében a szomorú galíciai föld mel- lankolija, ott szállt a fájdalmas dal viharzó zokogása.

Puccini „Bohémek“ operájának egyik részletét briliánsan interpretálta halkan, gyönyörű, selymesen sutogó hangjával és Hetényi „Csak vissza jönne“ intim szépségű szonétét olyan puhán és merengően, adta elő, hogy örökké emlékezetes marad a hall- gatóságának.

Az előadás után a közönség, amely lélek- zetvisszafolyva hallgatta a tova szálló lágy melódiákat, őszinte és szívből jövő tapssal

honorálta dr Krüger Aladárné nívós és érté- kes szereplését. Az egyes énekszámokat Beleznay Antal kísérte zongorán művé- szileg.

A következő szám Schönfeld Miklós hegedűjátéka volt. Az egészen fiatal gyerek ezen fellépése alkalmával a legkomolyabb érdeklődést vonta magára igen szép hegedű- játéka révén. Határozott zenei tehetség, aki- nek szép jövője lesz.

A műsor utolsó száma Szilágyi Mihály román dalai voltak, ezek közül a „Zadar- micie“ kapta meg leginkább a közönséget. A zongorán az éneket Ille Livia kísérte igen szépen.

A hangverseny végén egy illatos virág- kosár került kisorsolásra, amelyet Beleznay Antal nyert meg. Méltán rá is szolgált erre nagy buzgalomával, amelyet nejjével együtt az előképek betanítása körül fejtett ki.

A háborus-délutánon háziasszonyok vol- tak és süteményt küldtek: Ringelmann La- josné, Várnai Ferencné, özv. Sal Ferencné, Löwy Vilmosné, özv. Márkus Lászlóné, Rádl Ödönne, Buzássy Albertné, Pallay Lajosné, Mihelffy Lajosné, Schenker Ferencné, özv. Krausz Samuné, Steinhacker Mihályné, Lá- zár Aurélné, Marián Emilné, Tarr Clementin, Sas Edéné, Fráter Imréné, Osváth Lajosné, özv. Roxin Jánosné, Göndöcs Irén, Tabéry Árminné, Frankó Eadréné, Frankó Józsefné, Radó Sámuelné, Reichard Dzsóné, Reismann Mórné, Igaz Károlyné, Verner Kálmánné, Nemesné urnó, Moskovits Miksáné, Kolozsy Béláné, dr Bolkis Viktorné 5 koronát küld-ött sütemény megváltásképpen.

Kórházvonatok a pályaudvaron.

A háboru egyik legfontosabb és leg- szükségesebb intézményei közé tartoznak a kórházvonatok, amelyek a sebesült katoná- kat elszállítják az első segélynyújtás után a haretérről.

Mig a lövészárkokból puskacsövek ont- ják a halált és ember-ember ellen küzd min- den erejét latba vetve, addig a harenal mögött biztos távolságban befutva vár a kórházvonat, hogy drága terhét minél előbb eljuttassa oda, ahol az ápolás és a szerető gondoskodás jobban érezteti erejét.

Három ilyen kórházvonat vesztegelt teg- nap a pályaudvaron. Különösen kivált közü- lük az „Internationale Eeisenbahn“ hatalmas Pullmann kocsiából álló kórházvonata.

A három kórházvonat különben egyfor- mán el volt látva a rögtöni ápoláshoz és ne- táni gyors segélynyújtáshoz, operációkhoz szükséges felszerelésekkel.

Végigjártuk a kórházvonatok fülkét és megragadta a figyelmünket az a tisztaság és rend, amely rajta uralkodott. Az egyik kórházvonat műtőjébe is volt alkalmunk be- tekinteni. Itt készen állanak mind az azon- nali működésre. Szép sorjában foglalnak he- lyet egymás mellett a műtőeszközök és az orvosok is mind egytől-egyet teljes ambi- ciójukkal állanak a sebesültek szolgálatára.

A kórházvonatok mindegyike el volt látva konyhával, ahol ugy a könnyű, mint a nehéz sebesültek számára főznek. A vonat végére csatolták a raktárkocsit, ahol a szük- séges kötszerek, a patika foglal helyet.

Az egyes fülkékben a fehér ágyakat odaerősítették a padozathoz erősített vasru- dakhoz, amelyek minden rázkódástól meg- mentik a szegény sebesülteket.

Általában mindenütt a legnagyobb tisz-

taság uralkodott a kórházvonatokon, amelyek még ma tovább indulnak, hogy folytassák nemes munkájukat.

A Hungária cipőgyár közgyűlése.

A Hungária cipőgyár, a nehéz megpró- báltatás után, ugy látszik már jórészen át esett a reorganizáción s nyílt erővel s biztató jövővel halad a teljes kifejlődés útján.

Az az irányzat, az a körültekintés, a melyet Havas Mór igazgató a vállalat ügyei- nek rendezése érdekében kérielhetlen követ- kezetességgel visz keresztül, ugy látszik, meghozza a várt eredményt.

Ennek a helyes irányba terelt vezetés- nek tudható be, hogy az elmúlt évről már jelentékeny nyereséggel számolhat be a vállalat.

A Hungária cipőgyár vasárnap tartotta meg közgyűlését.

Az elnöki megnyitó után előterjesztették az igazgatóság jelentését az 1914. üzlet- évről.

A jelentés szerint az igazgatóság a vál- lalat ügyeinek rendezését az elmúlt évben is folytatta.

A gyár működését kedvezőtlenül befo- lyásolta a háboru kitörése, mert egyrészt a gépmunkások nagyrészt katonai szolgálatra hívták be, ezért az üzemet lényegesen redu- kálni kellett, ami az üzemi költség emelkedé- sét vonta maga után, másrészt a háborus helyzet folytán az anyagok ára rohamosan emelkedett s a drágulással a kész cipők ár- nak felemelése nem állhatott arányban. A vállalat erejének és termőképességének meg- felelő mennyiségű katonai bakkancs szállítá- sára vállalt megbízást, amelynél a legna- gyobb óvatossággal járt el.

A mérleg a legrealisabb értékelés után 70.503 K 66 fillér nyereséget mutat. Az el- sőbbbségi részvények szelvényeinek beváltá- sára 6000, a törzsrészvények szelvényeinek beváltására 3600 koronát fordítottak. A je- lentés rámutat, hogy a reorganizáció elkerül- hetetlen következménye volt a 3 millió tőké- nek előbb 600 000, majd 60.000 koronára és 1 millió korona elsőbbségi értékének 100.000 koronára történt lebélyegzése. A vállalat he- talmas arányaival nem áll arányban a rész- vénytőke csekély volta és így a társaság ér- deke ama minimális összegű elsőbbségi rész- vénytőke kibocsátásával gyarapítani a vállalat tőkéjét, melynek elhelyezése biztosított- nak látszik.

Bemutatta az igazgatóság az 1914. évi mérleget, amely igazolja az igazgatóság eljá- rásának helyességét.

Moskovits Farkas volt igazgató kifogá- sokat emelt ugy az igazgatóság eljárása, mint a jelentés ellen.

Dr Lázár Aurél csatlakozott ezekhez a kifogásokhoz.

Végeredményként a közgyűlés ugy a je- lentést, mint a mérleget elfogadta és a fel- mentvényt megadta.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

*Küldjünk katonáinknak
thermosüvegeket, teát, ko-
nyakot, likört, csokoládét,
caecet.*

Az adományokat köszönettel fo- gadja s a hadtestparancsnokságok- hoz juttatja a honvédelmi minisz- etrium Hadsegélyző hivatala, Buda- pest, IV. Váci-utca 38.

..HIREK..

Tájékoztató.

Február 26. Kath. Kőr. közművelődési estély d. n. 5 órákor.

Február 28. Nagyváradi Takarékpénztár közgyűlése d. e. fél 11 órákor.

Március 4. Közig. bizottsági ülés a városházán d. u. 3 órákor.

Március 7. Kath. Kőr. közművelődési estélye d. n. 5 órákor.

Március 11. Városi közgyűlés d. u. 3 órákor.

Március 12. Kath. Kőr. közművelődési estélye d. n. 5 órákor.

Március 19. Kath. Kőr. közművelődési estélye d. n. 5 órákor.

Március 25. Kath. Kőr. közművelődési estélye d. n. 5 órákor.

*** Joachim porosz herceg — huszárszázados.** A király Joachim porosz herceget a 10. huszárezredbe századosná nevezte ki.

*** Kir. hercegek kitüntetése.** Ő Felsége megengedte, hogy József Ferdinánd kir. herceg gyalogsági tábornok, a 4 ik hadsereg parancsnokának a német császártól neki adományozott vaskereszt-rend első- és másodosztályát elfogadja és viselje, azonkívül Ferenc Szalvátor kir. hercegnek vöröskereszt védnökhelyettesi minőségében odaadó és eredményes tevékenységének elismerésül a vörös-kereszt érdemcsillagát a hadiékítménnyel, Frigyes kir. hercegnek pedig a hadiékítményt a vörös kereszt érdemcsillaghoz adományozta.

*** Nyugalmozott törzsorvos.** A király elrendelte, hogy Sternchuss-Hazay János 101-ik gy. e.-beli törzsorvos, mint hadseregben alkalmatlan, helyi szolgálatokra alkalmas a nyugállományba átvétessék.

*** Kitüntetett tisztok.** Ő Felsége us. Maroehino Alajos 70 ik gyalogezredbeli őrnagynak az ellenséggel tanusított vitéz magatartásának elismerésül a vaskorona-rend III. osztályát adományozta s megparancsolta, hogy Moga Romulusz 37-ik gyalogezredbeli, 6-ik népfelkelő gyalogezredhez besorozott őrnagynak s Alsómátyásfalvi Mattyasovszky Zoltán főhadnagynak s báró Vécsey Ferenc tart. hadnagynak, mindkettő a 1. sz. huszárezredben s Gasparovics Ádám 70-ik gyalogezredbeli tart. hadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

*** Belgiummal ismét lehet levelezni.** A hivatalos lap közli a posta- és távirat vezérigazgató rendeletét, melyben közölni teszi, hogy ezentúl Belgiummal ismét lehet levelezni. A levelek német vagy francia nyelven s nyitva adhatók föl. A díjak a régiéek.

*** Vetítő-est a Kath. Körben.** A Katholikus Kőr ma este tartja a szokásos vetítő-előadást. Ez alkalommal dr Némethy Gyula tb. kanonok látja el az előadói tisztet, s vetített képek keretében érdekesen fogja bemutetni Oroszország két nagy városát: Szentpétervárt és Moszkvát. A közönség körében élénk érdeklődés nyilvánul meg a vetítő-est iránt, mivel dr Némethy Gyula az egész városban úgy ismeretes, hogy egyike a legkiválóbb és legképzettebb előadóknak. Az előadás este fél hat órákor kezdődik.

*** A görög keleti lelkészek támogatása.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap tudatta Miskolczy Ferenc főispánnal, hogy a görög keleti egyház céljaira felvett összegből a következő lelkészeknek ad állami támogatást. Munteán Sándor mezőtelezdi 300, Móga Zakariás bihari 100, Ardeleán Péter vasandi 200, Medesán Péter feketebátori, Rokszin Aurél kávási 100—100, Rokszin Miklós méhkeréki esperes 300, dr Rokszin Miklós méhkeréki 200, Popovics Jusztin berettyóújfalusi 100, Cinchandu Péter biharrosai 150, Cinchandu Tivadar biharrosai, Tofiu István tatarosi 100—100 és özv. Ciupa Mórioné talpi lelkész özvegyének 150 koronát.

*** Katonai előléptetések.** A hivatalos lap ismét tömegesen közli az újonnan előléptetett katonatisztek névsorát. Ott látjuk hogy Ő Felsége a 101-ik gy. ben: Gergely Róbertet, Kircz Józsefet és a léghajós osztályhoz besorozott számfelveti Wagner Miksát századosokká, Laezhegyi Zoltánt főhadnaggyá Wilhelm Ottót, Leeb Nándort, Szabó Lajost, Weisz Pált és Janka Rezsőt, tart. főhadnaggyokká, Wagner Péter és Odré Tivadart tart. hadnaggyokká, a 70-ik gy. ben Mojsilovics Emilt és Barako Györgyöt századosokká, Stanis Milojét, Petrics Odont, Bingas Mátyást, Hirsh Lipótot és Vohrizek Hugót tart. főhadnaggyokká, Ambrinse Józsefet, Freulich Ferencet, Navratil Károlyt, Miódragovics Boyoljobot, Perstenjak Alajost és Pumpernik Gusztávot tart. hadnaggyokká, az 1. huszár e. ben Wackeritti Kapsch Rezsőt és Wagner Gyulát századosokká, a 7 ik huszár e. ben Manalotti Lajost századosná, Telegdi Józsefet tart. századosná, us. Szabadhegyi Ernőt és Szilágyi Imrét tart. főhadnaggyá, a 19 ik tüzérezredben dr Frank Rezsőt és Rupprecht Alfonzot tart. századosokká, Beke Lászlót tart. főhadnaggyá, a 4 ik honvéd gy. ben pedig Hányi Lászlót tart. századosná, Nagy Ferencet, Halmos Károlyt, és Görög Imrét tart. főhadnaggyokká, Kirják Lajost tart. hadnaggyá, a 8-ik honvéd tüzér e. ben Boros Jenőt, Szabó Jenőt, dr Grozda Emilt és Austerweil Gézát főhadnaggyokká, Kiss Zoltánt és dr Plesch Arpádot hadnaggyokká, a 4 ik népfelkelő gyalogezredben: Görömbey Istvánt, dr Váradi Odont, Saághy Sándort, dr Harsányi Bélát, Sötér Győzöt, Bihari Lajost, Ujhelyi Jánost, dr Chrisián Kálmánt, Molnár Lipótot, Friedmann Miksát, Nemes Lipótot, Reisz Sándort, Engál Jenőt, Szöllössy Gyulát, Ziegler Mórt Balogh Mihályt, Fráter Emilt, Hermann Aladárt, Csurgay Jánost és Medvigy Istvánt népf. főhadnaggyokká, dr Rácz Odont, dr Remenár Eleket és dr Luxenburger Györgyöt népfelkelő főorvosokká Balog Arpádot népf. élelmezési tiszté, Andriška Odont a 4 ik honv. gyalogezredben hadnagy gazdászati tiszté, a VII. eszendőrkörület állományában: Harsányi Barnát századosná, Sándor Józsefet és Liptay Lászlót főhadnaggyokká nevezte ki.

*** Ifj. Nagy Márton kitüntetése.** Ifj. Nagy Márton zászlóst az ellenséggel szemben tanusított hősiességéért az első osztályú vitézségi éremet kapta. A kitüntetésről szóló intézkedést a Rendeleti Közlöny legutóbbi száma közölte.

*** Legkülönösebb látnivaló** lesz az a történet, amely „Golen“ cím alatt diadalutat tesz most a szövetséges országokban. Valóságos háborúságot idéz elő a megleveledett agyagszobor a filmen s ez teljesen leköti mindenkinek az érdeklődését. Ritkaság egy ilyen agyagkolosszus története, mely lélekzetszerűen pereg le a vásznon, s nincs szív, mely ne örüljön, vigadjon s végül ne borzadjon és sirjon ezzel a szörnyeteggel, akinek esetlensége is kedves, kedvessége bájos, végzete tragikus, környezete pedig korhű és érdekes. Előadják nálunk is.

*** Világítási zavarok.** Tegnap este üzemzavar volt a városi villamostelepen. A város egyes részein az üzemzavar miatt kialudtak a lámpák, más helyen pedig csak pislákol a villamos körtékben a fény. Az üzemzavar hosszabb ideig tartott.

*** A Biharmegyei Nőegylet gyűlése.** A Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet védnökjeit és választmányi tagjait van szerencsém a folyó évi február hó 24 ik napján d. u. 4 órákor az Erzsébeti leányvárházban tartandó választmányi ülésre meghívom. Nagyváradi, 1915 évi február hó 22 ik napján. Özv. Des Echerolles Kruspér Sándorné, elnöknő.

*** Gépjárművezetők tanfolyama.** A gépjárművezetőket előkészítő tanfolyam a belügyminiszterium fenhatósága alatt (Budapest, X. ker. Százados-u. 14. sz. a. a fővárosi kenyérgyár mellett) az 1915. év folyamán március hó 15 től, május hó 5-ig tartatik meg. Jelentkezni lehet, illetve a felvétel iránti kérvény beküldési határidő f. évi március hó 5. Bővebbet a kamarai irodában, a hivatalos órák alatt lehet megtudni. Nagyváradi, 1915 február hó 22 én. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara. Dr Moskovits József s. k., elnök. Dr Sarkadi Lajos s. k., titkár.

*** Sebesült tisztok jelentkezni tartoznak.** Az összes havidijasok és havidijas jelöltek, akik betegségük miatt vagy mint lábadozók magánápolásban vagy magánkórházban a város vagy a megye területén szabadságon vannak, az állomás-parancsnokságnál (Kossuth Lajos-utca 15. Fűehsl palota) f. hó 25. és 26. napjain mindenkor d. e. 10—12 óra között, amennyiben betegségük ebben őket feltétlenül nem akadályozza, személyesen megjelenni tartoznak. Azok, akik betegségük miatt meg nem jelenhetnek, e körülményt katonai (honvéd) orvosi bizonyítvánnyal, ahol pedig ilyen orvos nincs, hatóságilag láttamozott polgári orvosi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni. Hoffmann, ezredes, állomás-parancsnok.

*** 2000 korona a megvakult katonák részére.** Az Egyesült Biharmegyei Bank és Központi Takarékpénztár tegnap tartott igazgatósági ülésén derék és elismerésre méltó határozatot hozott. Elhatározta ugyanis az igazgatóság, hogy a háboruban megvakult katonákat segélyező egyesület részére gr. Tisza István miniszterelnök kezéhez 2000 koronát küld, azzal a világos kijelentéssel, hogy ezen összegből első sorban egy biharmegyei és egy nagyváradi világtalanná lett katonát segélyezzenek.

*** Versenyárgyalási hirdetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 13231—1915. számú rendelete alapján közöljük az érdekeltekkel, hogy a nevezett miniszter nr a kisdiednevelő intézeti foglalkoztató tárgyak szállítására nyilvános pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. évi március hó 2-ig déli 12 óráig a hivatalos órák alatt 10—12 óra közt nyújtandó be a Orsz. Paed. Könyvtár és Tanszermuzeum elnökségénél. A benyújtási határidő tehát 1915. március hó 2. déli 12 óra. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az alulírott kamara a hivatalos órák alatt. Nagyváradi, 1915. február 22 én. A nagyváradi Kereskedelmi és Iparkamara: Dr Moskovits József s. k., elnök. Dr Sarkadi Lajos s. k., titkár.

*** A „Magyar Talizmán.“** Művészi kivitelű emlék-érem került mostanában forgalomba a fővárosban, amely városunkban is megérkezett. A „Magyar Talizmán“ ez az emlék-érem, amelynek egyik oldalán Szűz Mária képe van, a másik oldalán pedig Csernoch János hercegprímás jelmondata. Az emlék-érem szintén a jótékony ügyét igyekszik szolgálni. Felhívjuk a katolikus

közönséget ez igazán szép emlékérem vásárlására.

*** Kétszáz megyei tisztviselő vonult be a katonasághoz.** A honvédelmi minisztertől tegnap érkezett le a katonai parancsnokságokhoz azoknak a tisztviselőknél a kimutatása, akik Bihar megyénél eddig mentesítve voltak a katonai szolgálat alól. E kimutatást annak idején az alispán terjesztette fel Miskolczy Ferenc főispánhoz. A főispán a kimutatást úgy küldte fel a miniszterhez, hogy Biharvármegyének nincs nélkülözhetetlen tisztviselője, tehát a kimutatáson szereplők kivétel nélkül behívhatók. A főispán előterjesztésére tegnap aztán megtörténtek a behívások. Pár nap alatt a vármegyének minden katona tagja elhagyja állását és a harctérre siet, hogy részt vegyen a haza védelmezésében. A bevonuló tisztviselők helyét a főispán rövidesen helyettesítések által fogja betölteni. Bizonyára lesznek azonban a behívott tisztviselők között olyanok, akiket utólagosan mégis csak mentesíteni kell, mert nem egy helyen a járás vezető tisztviselője is bevonult még pedig úgy, hogy nem hagyott mást az irodában, mint a gépirót. Már pedig a mai körülmények közt sok tisztviselő nagyobb szolgálatot teljesít a háznak idehaza, mint a harctéren.

*** Követelődző menekültek.** Sok panaszt hallottunk már, hogy a Galiciából és Bukovinából menekültek Nagyváradon sok kellemetlenséget okoznak arrogáns fellépésükkel. Betolakodnak előkelő házakba s nemcsak kérnek, hanem követelődznek is. Kisebb adományokat nem fogadnak el. Ugy látszik, már a rendőrség is tudomást szerzett ezekről a visszaélésekről s most a rendőrkapitányi hivatal a következőket bocsátotta ki ezeknek a visszaéléseknek a megállítására:

Panaszok merültek fel, hogy egyesek a galíciai és bukovinai menekültek közül a városban koldulnak, sőt ahol nem kapnak adományt, ott szemtelenül és tolakodólag viselik magukat. Ezen felmerült panaszok folytán felhivatnak a városunkban tartózkodó összes menekültek, akik fentartásukról sajátjukból nem tudnak gondoskodni, hogy 3 napon belül jelentkezzenek a rendőrkapitányi hivatal II emelet 10 számú szobájában, hogy részükre és családjuk részére ingyen utazhatásra szegénységi bizonyítvány kiállítható legyen; különösen szól ezen felhívás a galíciai és bukovinai teljesen vagyontalan menekültekre. A rendőrkapitányi hivatal a mai nappal házról-házra való bejárással össze írja a teljesen vagyontalanokat és így tömegesen fogja őket azaz az osztrák honosokat Ungárisch-Hradisba továbbítani.

*** Özv. Veiszlovits Adolfné meghalt.** A nagy kiterjedésű Veiszlovits-családnak nagy gyászja van: édesanyjuk, özv. Veiszlovits Adolfné hosszas szenvedés után, életének 72-ik évében, vasárnap, e hó 21-én reggel esendesen elhunyt. A tiszteletreméltó matróna temetése ma d. e. 10 órakor lesz a Rákóczi-uti 3. számú gyászszobából, honnan a Rulikovszky-uti izr. temetőbe kísérik az elhunytat s ott helyezik nyugalomra. A család a következő gyászjelentést adja ki:

Fájó szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó édesanyányk, nagyanyánk, dédanyánk, forrón szeretett testvérünk és rokonunk: özv. Veiszlovits Adolfné áldásos életének 72-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 21-én reggel esendesen elhunyt. Drága halottunkat f. 23-án (kedden) d. e. 10 órakor fogjuk a Rákóczi-ut 3. sz. gyászszobából temetni és a

Rulikovszky-uti izr. temetőben örök nyugalomra elhelyezni. Siratják elmúlását és áldják emlékét: Gyermekei, unokái, dédunokái, testvérei, rokonai. Nagyvárad, 1915. febr. 21.

*** A Vörös Félhold jelvényei.** A Vörös Félhold támogatására alakult országos bizottság művészi kivitelű jelvényeket készített, melyeket országszerte a török testvéremzet sebesültjeinek javára árusít. Aki ezt a jelvényt feltűzi, egyrészt a magyar török testvériség mellett tüntet, másrészt pedig a Vörös Félhold magyarországi gyűjtését gyarapítja. A szép jelvény ára 1 korona, aki venni akar, legyen szives levelezőlapon a Vörös Félhold bizottságához (Budapest, Országháza) fordulni érte.

*** Felhívás.** Sandulovitz, Bukovinából menekült osztrák állampolgár felhívatik, hogy igazolókönyvaival jelentkezzen a rendőrkapitányi hivatalnál (I. em. 9. sz.) Dorna Watráról érkezett, Serek által föladdott 250 korona készpénzének főlvétele végett. Rendőrség.

*** Adományok a 4 ik honvédgyalogezrednek.** A nagyváradai 4 ik honvédgyalogezred hős katonái számára a következők adakoztak: Wallerstein Ferenc, Löwi Mór 10—10 korona. Grünwald Jenő 30 korona. Daniberg és Valdeber 5 korona. A Szigligeti Társaságnak felolvasó ülésének jövedelme 92 korona, összesen 147 korona. Ifj. Popper József 30 üveg bor. Krüger Jenő egy üveg szilvórium. Schwartz és Ullmann 50 drb öngyújtó. Özv. Szeghalmi Bálintné 30 liter öbor. Boros Jenő 5000 drb tábori levelező-lap. Klermann József 20 liter bor. Csapó Zoltán 20 liter bor. Breider Erzsé és Piri 10 doboz dohány és sütemény. Rosinger Béni Tasádfő 5 üveg szilvórium. Frankó Eendréné és dr. Frankó Józsefné 5 üveg rum, 1200 drb cigareta. Miskolczy Barnabás 30 üveg bor. A „Vörös Félhold“ részére adományoztak a Vörös Kereszt nyugvó-állomás szanitézseinek gyűjtő-ívén: Dr. Waldmann Béla 10 K. Dr. Gyöngyössi István, Medvigy patika, Vadász drogéria 5—5 K. Szerző József 220 K. Bankó András, Kornya Mihály 2—2 K. Bücher Ignác 130 K. N. N. Weinberger Salamon, Szász János, Hirschmann Mór, Berger Dezső, Csóra Sándor, Gencz János 1—1 K. Pusztai János, Paul Vazul, Glückmann Izidor 60—60 fillér, Hirschl Hermann, Kovács Pál, Schön Lajos, Schön Salamon, Csillag Lipót 50—50 fillér. Miuesik Balázs, Szónya Péter, Paul János 40—40 fillér. Összesen 45 korona.

*** Fehér hétből fehér hetek.** Czillér áruháza, mely egy fehér hetet rendezett az általa olcsón beszerzett női fehérneműekből immár a harmadik hete még mindig élénken tart; ismét bebizonyult, hogy szükséglet van csupán alkalmat kell adni a szükséglet olcsón való beszerzésére a melyhez Czillér áruháza élénken hozzá is járul. Ugy a helybeli, mint a megye vevőközönsége naponta keresi fel a céget rendelményeivel; az itt tartózkodó idegen közönség pedig elragadtatással beszél a cégről, hol a legkisebb cikktől kezdve mindent módjában van beszereznie a legjobb minőségben szolid olcsó árak és előzékeny kiszolgálás mellett.

x Három liter családi rumot készíthet bárki pár pere alatt teához, a Farkas-féle Rumkivonattal. A utasítással 50 fill. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 13-02.

*** Kiadó** a Nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara épületében (Teleki u. 11.) egy garçon lakás és az alagsorban egy műhelyhelyiség, azonnal.

x Megfagyott, széltől kivörösödött, kicserepesedett, arcz, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatású az Y-po jegyű HARMAT TEJ CRÉME és hozzávaló Borax szappan Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B. Telefon 13—02

Megvételre keresek katonai Boknyerget. Oláry, Rákóczi-ut 7.

x Kőhögés, hurut, rekedtség lenel használjon hurut szeletkét Ára: 60 fillér. Kapható Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

x Négy szoba és előszobából álló lakás, irodának különösen alkalmas, villany világítás és gőzfűtés berendezéssel, a Bémer-tér közvetlen közelében f. év augusztus hó 1 től, esetleg már május hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebbet a házmesternél, Szent János-utca 3. szám.

*** Értesítés.** Azon t. üzletfeleinket kik intézetünknel 6% os hadikölcsön kötvényeket jegyeztek, értesítjük, hogy kívánságukra az ideiglenes kötvényt a nyugta ellenében már kiadhatjuk. Nagyvárad *Ipartestületi Hitelszövetkezet.* Mezey Mihály u. 4.

*** Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletek főtótelek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungaria cipőgyár r.t.

x Kiadó lakások. Ósi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Családi rum vaníliával vagy anánással literje K 2.60, továbbá kitűnő Theak kaphatók, Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

x Kiadó lakások. A kamara székházában, (Teleky-u. 11. sz. a.) az alagsorban 2 műhely helyiség, a földszinten pedig egy garçon lakás kiadó.

*** A Polgári** takaré- és segélyszövetkezet felszámoló 17-ik évtársulatának törzsbetétei a reá eső osztalékkal együtt f. hó 5-től kezdve d. e. 9—12-ig kiliztetetnek.

Legujabb táviratok.

...

Német győzelmek a francia fronton.

Nyugati hadszíntér.

Berlin, február 22. Nagy főhadiszállás jelenti: Yperntől keletre ismét elfoglaltunk egy ellenséges lövészárkot. Az ellenségnek általunk elfoglalt állások ellen intézett ellentámadásai sikertelenek maradtak. Champagneban tegnap is aránylag nyugalom uralkodott. Az általunk ott a legutóbbi harcokban elfogottak száma tizenöt tisztre és több, mint ezer főnyi legénységre emelkedtek. Az ellenségnek véres veszteségei rendkívül nagyoknak bizonyultak.

Verduntól északra levő állásaink ellen az ellenség tegnap és ma minden eredmény nélkül támadott.

A Vogézekben harc után elfoglaltuk Hohrodstettweier helységeket. Egyébként nevezetesebb ujság nincs.

Egyszázezer a németek orosz foglya.

Keleti hadszíntér.

A Mazuri téli esata utáni üldözés befejezést nyert. Grodnótól északnyugatra az erdők megtisztítása alkalmával, valamint a Bobr és Narow területéről a legutóbbi na-

pokban jelentett harcokban eddig egy parancsnokló tábornok, két hadosztály parancsnok tábornok, négy más tábornok, valamint megközelítőleg negyvenezer főnyi legénység esett hadifogságunkba. Hetvenöt ágyut és még meg nem állapított számú géppuskát, valamint sok egyéb hadiszert zsákmányoltunk. A mazuri téli csata összes zsákmánya ezzel a mai napig hét tábornokra, több mint egyszázezer főnyi legénységre, egyszázötven ágyura és még megközelítőleg sem áttekinthető számú géppuskára és egyéb hadiszere emelkedik.

Az ellenség több helyütt nehéz ágyut, löszert ázott el, vagy a tavakban süllyesztette el. S így tegnap Lökemnél és Widmintonnál nyolc nehéz ágyut ástunk ki, vagy emeltünk ki a vízből. Sievare tábornok parancsnoksága alatt álló tizedik orosz hadsereg ezzel teljesen megsemmisítettnek tekinthető. Új ütközetek kezdenek kifejlődni. Grodusnál és Suhawólától északra az Osoviecztől és Lemsától északnyugatra, valamint Prasznisznál már jelentett harcok tovább folynak. Lengyelországnak a Visztulától délre eső részében nincs ujság. (Min. sajtóoszt.)

Háborus tüntetések Olaszországban.

Róma, február 22. Vasárnap Milanóban, Anconában, Nápolyban, Trionban és Messinában véres tüntetések voltak a háboru mellett és ellen.

Az oroszok szárazföldről támadják Konstantinápolyt.

Szófia, február 22. Az oroszok Odesszában hadsereget koncentrálnak és Konstantinápolyt szárazföldről támadják meg.

Negyvenezer orosz fogoly a Kárpátokban.

Budapest, február 22. (Hivatalos.) Az orosz-lengyelországi és nyugat-galiciai vonalon tüzérségi harcok és csatározások voltak. Az ellenségnek egyes elszigetelt előretöréseit könnyen visszautasítottuk. A Kárpátokban számos orosz támadás volt, amelyek a nyugati szakaszon éjjelen át is tartottak. Mindezen kísérletek, amelyeknek célja volt akadályunkig előrenyomulni, az ellenség súlyos veszteségei mellett megghiusultak. Dnjestertől délre a harcok terjedelme növekszik. Tegnap az ellenségnek egy erősebb csoportját hosszabb harc után visszavetettük. kétezer orosz elfogtunk, négy ágyut és son hadianyagot zsákmányoltunk.

A kárpáti harcokban csapataink által január végétől néhány nap előtti időpontig elfogott oroszok huszonkilencezer főnyi létszáma, amelyet egy hivatalos orosz jelentés hamisnak jelzett, időközben megnövekedett és hatvannégy tisztre és negyvenezer nyolcszázhat főnyi legénységre emelkedett.

Ehhez hozzájárult még harmincegy géppuska és kilenc ágyu. Hőfer. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Német Aeroplán Anglia felett.

Budapest, febr. 22. Vasárnap este egy német aeroplán jelent meg Essex angol grófság felett.

A monarchia seregei Sztaniszlau alatt.

Budapest, február 22. (Tud. táv.) Lovasságunk, gyalogságunk és tüzérségünk megközelítették Sztaniszlaut. Az oroszok újabb megerősítéseket kapva, igen erős állásokban védekeznek. Seregeink heves támadásait előretörésekkel próbálják ellensúlyozni, azonban minden eredmény nélkül.

Működnek a buvárhajók.

Amsterdam febr. 22. (Tud. táv.) Szombaton délután egy német tengeralattjáró irvizeken elsüllyesztett egy szénszállító hajót.

Elsüllyesztett angol hajók.

London, február 22. (Tud. táv.) A Karlsruhe cirkáló elsüllyesztette a Highlandbrae, Potaró, Wilfrid hajókat. A Kronprinc Wilhelm cirkáló pedig a Semanta angol gőzöst süllyesztett el.

Félnek a britt hajósok.

London, febr. 22. (Tud. táv.) Londonban számos britt önkéntes vonakodik a csatornán áthajózni. A hajósok félnek a német tengeralattjáróktól.

A sanfranciskói kiállítás megnyitása.

Budapest, febr. 22. (Saját tud.) New-yorkból jelentik, hogy Wilson, az Unió elnöke tegnap a Fehér Házból egy villamos gombot megnyomva nyitotta meg a sanfranciskói kiállítást.

Az új poseni püspök.

Róma, február 22. (Tud. táv.) A pápa dr. Jedzing prelátust, szemináriumi kormányzót Posen püspökévé nevezte ki. Lykowszky érsek elhunyt alkalmából a bajor király, Moravszky osztrák miniszter, Hindenburg és sok magas papi méltóság részvétlétviratot küldtek.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Kedd: Zsába.
Szerda: Lili. (Sz. Zsigmond Annával.)
Csütörtök: Asszonyfaló. (Der Frauenfresser.)
Péntek: Erdészleány (Sz. Zsigmond Annával.)
Szombat délután: Hazafias kabaré; este: Troubadour. (Díszelőadás.)
Vasárnap délután: Vilmos huszárok; este: Művész est.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős:
Dr. PAPP KÁROLY.

Nagyvárad város tanácsa katonai ügyosztálya.
4006—1915. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. honvédelmi miniszter ur 500/1915. eln. számú körrendelete értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a Nagyváradon tartózkodó 1896, 1895 és 1891 évben születet népfelkelésre kötelezettek bemutatószemléje Nagyváradon 1915. évi március 10-től, 17-ig fog megtartatni a következő sorrendben:

1915. évi március hó 10-én (szerdán) az 1896. évben született nagyváradai illetőségű népfelkelésre kötelezettek A kezdő betűtől S-ig bezárólag.

1915. évi március hó 11-én (csütörtökön) az 1896. évben született nagyváradai illetőségűek Sz-től Zs-ig, valamint az 1895. évben született nagyváradai illetőségűek A-tól N-ig bezárólag.

1915. évi március 12-én (pénteken) az 1895. évben született nagyváradai illetőségűek O-tól Z-ig, valamint az 1891. évben született nagyváradai illetőségű összes népfelkelésre kötelezettek.

1915. évi március 13-án (szombaton) az 1896. évi születésű Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségűek A-tól L-ig bezárólag.

1915. évi március 15-én (hétfőn) az 1896. évi születésű Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségűek M-től Z-ig.

1915. évi március 16-án (kedden) az 1895. évi születésű Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségűek A-tól R-ig bezárólag.

1915. évi március 17-én (szerdán) az 1895. évi születésű Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségűek S-től Zs-ig, valamint az összes 1891. évi születésű Nagyváradon tartózkodó idegen illetőségűek.

Ennek folytán felhívom a fentírt születési évfolyamhoz tartozó népfelkelésre kötelezettek, hogy a meghatározott napokon mindenkor reggel 8 órakor a Lázár Vilmos-utca 3. szám alatt volt esendőiskola (régijárványkórház) helyiségében tisztán, lehetőleg megfürödve tiszta és rendez öltözetben a legszigorubb büntetés terae alatt okvetlenül jelenjenek meg.

Azok a népfelkelésre kötelezettek, a kik a bevett és törvényesen elismert vallásfelekezetek papjelöltjei, a hittudományi tanulmányok folytatását igazoló bizonyítvány alapján a népfelkelési fegyveres szolgálat alól való felmentésüket igényelhetik.

Az igény felett a bemutatószemle bizottságban résztvevő járási tisztviselő határoz.

Azoknak a népfelkelésre kötelezetteknek, a kik végzett tanulmányaik alapján a védő-törvény 21 § a értelmében az egyévi önkéntesi szolgálat kedvezményére igényel birnának, a bemutatott iskolai bizonyítványok alapján — tekintet nélkül arra, hogy mikor szereztek meg a középiskolai képzettséget — a bemutatószemle bizottság elnöke az egyévi önkéntesi karpaszomány viselésének jogosultságát a népfelkelési fegyveres szolgálat illetőleg a háboru tartama alatt engedélyezni.

Az orvosi, állatorvosi vagy gyógyszerészeti tanulmányokat illetőleg állatorvosi vagy gyógyszerészeti gyakorlatot folytató népfelkelésre kötelezettek alkalmasságuk esetén egészségügyi szolgálatra vagy egészségügyi segédszolgálatra való esetleges beosztásukat igényelhetik. Az igény felett bemutatott iratok alapján a szemlebizottság elnöke határoz.

Azon népfelkelésre kötelezett, a ki ezen behívási parancsnak nem engedelmeskedik, a mennyiben mulasztása nem véltén, vétséget követ el, ha azonban a mulasztás 8 napnál tovább tart, a cselekmény büntetett képez. A vétség büntetése: egy hónaptól három hónapig terjedő fogság, a büntetést hat hónaptól két évig terjedő börtön.

Nagyvárad, 1915. február 20-án.

Eleméry Ferencz,
katonai tanácsnok.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától.

4229-915. sz.

Hirdetmény.

A tengeri készletek bejelentése tárgyában.

Nagyvárad város r. kapitányi hivatala a földművelésügyi miniszter 6080. eln. sz. rendelete alapján közhírré teszi, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter ur a közlelmezés és az állattenyésztés érdekének minden eshetőségére számító biztosítása céljából felhatalmazza az országos gazdasági bizottságot arra, hogy azoktól a kik felesleges tengeri készleteiket fel ajánlják f. évi március hó 1 ig nagyobb mennyiségű tengerit vásároljon.

Azért tehát felhívom a termelőket, hogy tekintettel az idő rövidségére haladéktalanul jeleítsék be a rendőrkapitányságon, hogy milyen mennyiségű tengerit akarnak az országos gazdasági bizottság részére eladni? A bejelentés átvételével Réz Bertalan tb. alkaptány (rendőrség földszint 34. sz.) bíráskodik meg.

Az ország. gazdasági bizottság az m. kir. miniszterium 610. sz. rendelete alapján f. évi márc. hó 1 ig az önként jelentkezőktől megvett tengeriért a magánforgalomra nézve hatóságilag megállapított legmagasabb áraknál többet, és pedig közönséges és lófogó vagy kevert tengeriért mázsánként 27 koronát, a cinquantin florentini, putyi és fehér gömbölyű tengeriért mázsánként 30 koronát fizet.

A megvett tengerit az eladó egészséges minőségben időszakilag száraz, morzsolt és rozstált állapotban — a rendelkezésére adott zsákokban vagy nyílt fuvarban akkor köteles a legközelebbi vasuti vagy hajóállomásra szállítva átadni, amikor erre felhívatik.

A megvett tengeri ára az átvételkor készpénzben azonnal kifizetetik és készpénz fizetés nélkül az eladó a tengerit nem köteles átadni.

Minden eladó akkor, amikor tengerije már száraz és szállítható a hatóságnak köteles ezt azonnal bejelenteni, Az átvétel április vagy május hónapban történik s a vételárban a közönséges lófogó vagy kevert tengerinél havonként 1 korona 50 f. többlet jár az eladónak.

Amikor az eladó készletek azonnali bejelentésére a gazdaközönség figyelmét felhívom, figyelmeztetem arra is, hogy ha ezen az uton március hó 1-ig nem sikerül az egész szükségletet biztosítani a m. kir. földművelésügyi miniszter ur kénytelen lesz a kényszer rekvirálást elrendelni, de nem a jelen rendeletben megajánlott kivételes árakon, hanem a hatóság által megállapított árak alkalmazásával. A rekvirálást pedig az olyan tengeritermő vidéken fogja végrehajtani, ahonnan önkéntes eladásra aránylag kevés készletet jelentettek be.

Nagyvárad, 1915. február 20.

Rendőrfőkapitányság.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától

1168-1914. szám.

Hivatalos hirdetmény.

Felhívom az ebtulajdonosokat, hogy ezen hirdetmény közzétételétől számított 15 nap alatt, illetve legkésőbb március hó 1-ig az ebadót városi pénztárba annál is inkább befizessék, mivel a mulasztók a szabályrendeletileg megállapított ebadó kétszeres esetleg háromszoros összegében fognak elmarasztaltni.

Nagyvárad, 1915. január hó.

Gerő.
rendőrfőkapitány.

Első nagyváradi cementipar.

Készíték granitó, terazzo, mőkő és minden e szakmába vágó munkálatokat, házi csatornázásokat a városi mérnöki hivatal előírása szerint, személyes felügyeletem mellett. Kívánatra angol eloset berendezéseket a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett a legelőkiismeretesebb és legmesszebb menő jótállás mellett készíték. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

NUTTA JAKAB

cement és betonművek vállalata.
Szaniszló-utca 67. szám. (Saját ház.)

Van szerencsém Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy

Nagyváradon, Rákóczi-ut 19. sz. alatt a mai kor igényeinek megfelelő

műköszörüldét nyitottam.

Elvállalok mindennemű borotvák, kések, ollók, hajvágógépek huszörlogépek, ló- és juhnyírógépek javítását és köszörülését. Raktáron tartok mindennemű bel- és külföldi illatszerek, fej- és arcápoló pipereszerket, mindennemű acélárakat, ugymint borotvát, ollót, hajnyírógépet, yukszemvágó, papír-, zseb- és tollkést, valamint az összes fodrászati cikkeket. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Koller Ágoston műköszörűs

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára legolcsóbb áron a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletos szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4. lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz!

Katonai ruhákat

az összes fegyvernemek részére, a mai árakon alul előírás szerint és gyorsan készit **Darabont Gy. és Tsa** elsőrendű polgári és katonai ruházati intézete. A legkiválóbb szövet különlegességek, iltöny és téli kabátokra főtűkre állandóan raktáron. Nagyvárad, Szilágyi-Dezsa-u. 6. Soanenfeld palota. Telefon 980. szám

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatalától

Tájékoztató.

a közönség és az árusok részére az alábbi élelmi cikkek piaci áraitól, amely ára ugy az eladó mint a vevő közönség részéről a rendőrhatalóság maximálisan elfogadható.

Eme piaci árak hatálya folyó hó 21-től 28 ig terjed.

Hus és zsirneműek: marhahus kg.-kint 192 fill., sertéshus kilója 260 fill., háj kilója 300 fill., szalonna 280 fill., borjúhús eleje 240 fill., borjúhús hátulja 280 fill., zsir kilója 300 fill.

Tejneműek: tej 1 liter 28-32 fillér, tejfél 100-120 fill., tehénturó 1 kg. 120-140 fill., juhturó 200 fill.

Főzelékek: burgonya 1 kg 9-10 fill., bab fehér 52-56 fill., egy liter, bab tarka 48-50 fill. egy liter, foghagyma 120 fill. kilója, vöröshagyma kilója 60 fill., tengeri 1 kg. 24 fill., tengeri 1 liter 20 fill., savanyu káposzta 1 kg. 20-24 fill., nyers fejtes 1 drb 40-48 fill.

Kenyér és liszt: főzöliszt 1 kg. bolti ára 60 fill., hadiliszt 1 kg 49 fill., hadikenyer 1 kg félbarna 56 fill., hadikenyer 1 kg. egészbarna 46 fill.

Tojás darabja 8-9 fill.

Hal: nagy kilónként 200 fill., kicsi kilónként 60 fillér, közép kilónként 180 fillér

Midőn ezen árakat, melyek a lakás- és élelmezésügyi bizottság legutóbbi üléséből kitolyólag állapítottak meg, a rendőrkaptányi hivatal a vevőközönség és a piaci árusok tudomására hozza, felhívja a vevőközönséget, hogy vásárlásaik alkalmával szigoruan ragaszkodják a fenti árak betartásához, mert ellenkező esetben a rendőrhatalóságnak a tekintetbeni jóindulatu intézkedése eredménytelen marad.

A piaci árusokat pedig figyelmeztetjük, hogy a jelenlegi helyzetet a fogyasztó közönség kizsákmányolására ki ne használják, mert felmerülő panasz esetén az 5600-1914 belügyminiszteri körrendelet értelmében bűntettetni fognak.

Végül figyelmeztetnek a kereskedők hogy a piacon viszontárúsításra vásárolniok nem szabad.

Nagyvárad, 1915 febr. 19.

Rendőrkaptányság.